

Občan

27. FEBRUAR / SVEČAN 2001, GLASILO OBČINE DESTRIK, LETO VI, ŠTEVILKA 2 (53)

KURJA JUHICA ZA DUŠO V KOCKI

Živite svoje sanje - Tveganje

Dve semeni ležita drugo ob drugem v plodni spomladanski prsti. Prvo seme je reklo: "Hočem rasti! Hočem pognati korenine globoko v zemljo pod seboj in pognati poganjke skozi zemljino skorjo nad menojo... Hočem razviti svoje nežne popke kakor prapore v oznanjenje prihoda pomladi... Hočem začutiti toploto sonca na svojem licu in blagoslov jutranje rose na svojih cvetnih listih!"

In tako je raslo.

Drugo seme je reklo: "Bojim se. Če poženem korenine v zemljo pod seboj, ne vem, na kaj bom naletelo v temi. Če predrem trdo prst nad seboj, si lahko poškodujem nežne poganjke... Kaj, če odprem svoje popke, pa pride polž in mi jih požre? In če razprem svoje cvetove, me lahko kak otrok potegne iz zemlje. Ne, bolje bo, da počakam, dokler ne bo povsem varno."

In seme je čakalo.

Kokoš, ki je po zgodnji spomladanski prsti brskala za hrano, je našla čakajoče seme in ga pogoltnila.

Morala zgodbe: *Tiste med nami,*

*ki nočejo tvegati in rasti,
pogoltno življenje.*

POZIMI PA ROŽICE NE CVETO – ZATO PA ANGELCI POJO...

...in mi smo jih lahko slišali v soboto, 3. februarja 2001, na pevskem večeru ob petletnem jubileju Destrniškega okteta Kulturnega društva Destrnik. Umetniška vodja okteta je ga. Marija Stöger, prva tenorja sta g. Tone Žampa in g. Stanko Bac, druga tenorja g. Janez Fridl in g.

Franc Kumer, bariton pojeta g. Milan Šteger in g. Ivan Hauptman, bas pa g. Marjan Zelenik ter g. Ivan Požegar. Da bi svoje veselje delili, so k sodelovanju povabili še druge pevske skupine, ki delujejo v Destrniku: Ljudske pevke, mladinski pevski zbor sveti

Urban in Destrniško godbo Gasilskega društva Destrnik. Toda nekaj bi manjkalo, če večeru šopka pesmi ne bi podarile gostje iz Ptuja, pevska skupina Spominčice.

Člani okteta so namenoma izbrali čas ob slovenskem kulturnem prazniku. Pesmi so bile primerne času in kraju, s svojo vsebino so se dotaknile duše slehernega poslušalca. Za petletno zvestobo ljubiteljski dejavnosti so nekateri člani prejeli jubilejno bronasto Gallusovo značko Sklada Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Le-te je podelila strokovna svetovalka za glasbo pri Območni izpostavi Ptuj ga. Mateja Lešnik g. Milanu Štegru, g. Marjanu Zeleniku, g. Ivanu Hauptmanu, g. Janezu Fridlu in umetniški vodji ge. Mariji Stöger. Ob tej priložnosti naj omenim tudi g. Stanka Baca, ki si je že pripel zlato Gallusovo značko. Skozi večer nas je z zanimivim napovednikom in prijetnim glasom popeljala ga. Nataša Vodušek. Da bi o delovanju okteta in o Spominčicah izvedela še kaj več kot tisti večer, sem obiskala go. Marijo Stöger.

Vaše druženje se je začelo pred petimi leti. Kdo je bil pobudnik? Pet polnih let je minilo od dne, ko se je osem "fantov", ljubiteljev lepe pesmi, na pobudo g. Milana Štegra, odločilo združiti v Destrniški oktet v okviru Kulturnega društva Destrnik. Z rednimi vajami smo iz tedna v teden, iz dneva v dan bogatili svoj repertoar. Naše druženje so spremljale raznovrstne težave, ki so spreminjale sestav okteta. Službene in druge obveznosti nekaterim pevcem niso dovoljevale rednega sodelovanja.

Najbolj vztrajni pa uspešno premagujemo težave in namepravamo prepevati tudi v bodoče.

Kakšne pesmi izbirate v svoj repertoar?

Izbiramo pesmi iz domačih in tujih logov, toda najbližja nam je ljudska pesem s pristno melodiko, lahkotnim ritmom in je izpoved slovenskega človeka. *Ta večer ste organizirali sami. Kje pa še nastopate?*

Z našim nastopom smo popestrili že marsikatero prireditve doma in drugod, razveselimo družbo in posameznika. Vsak nastop je nova izkušnja, krepimo si samozavest, bogatimo dušo, sebi in poslušalcem polepšamo dan, hkrati pa nas spodbudi k nadaljnjemu delu. Zavedamo se, da nam bo vsaka ura vaje prinesla napredek, ki ga bomo z veseljem predstavili na naših bodočih prireditvah.

Članica pevske skupine Spominčice je povedala, da veliko sodelujete z njimi. Ste tudi umetniška vodja te skupine. Rada bi izkoristila to priložnost in vas prosila, da nam poveste tudi kaj o zelo priljubljenih Spominčicah!

Pevska skupina Spominčice iz Ptuja deluje v okviru DPD Svoboda Ptuj. Smo redne spremljevalke folklorne skupine bolnišnice Ptuj. Skupino sestavlja šest pevk: ga. Slavica Kolarič, ga. Darinka Perkovič, ga. Miljana Gornik, ga. Lizika Bac, ga. Lojzka Čuš in jaz. Prepevamo slovenske ljudske in umetne pesmi, ter pesmi drugih narodov. Nastopamo na različnih proslavah, koncertih, revijah v domačem okolju in drugod. Naša pesem je zazvenela tudi izven meja naše dežele – na Madžarskem.

Občan

Izdajatelj: Občinski svet Občine Destrnik

Uredništvo: Petra Lešnik, Slavica Kramberger in Milena Širec. Glasilo prejema vsa gospodinjstva v Občini Destrnik brezplačno.

Javno glasilo OBČAN - GLASILO OBČINE DESTRNIK je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1365.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasilo Občan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: OBČAN, Vintarovci 50, 2253 Destrnik.

Telefon: 02/752-09-00

Telefaks: 02/752-09-02

E pošta: casopis.obcan@siol.net

Časopis OBČAN izhaja v nakladi 850 izvodov

Prva številka časopisa Občan je izšla 25. julija 1996.

V.d. odgovorne urednice: Petra Lešnik

Lektorica: Bojana Kolenko

Oblikovanje in tehnično urejanje: Zmagoslav Šalamun

Tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače

Kako dolgo že živite z in za glasbo?

Že iz otroških let. Moj drugi dom, če ne skoraj prvi, je bila Glasbena šola na Ptuj. Igrala sem violino. Imela sem čudovite učitelje, ki so bili moji vzorniki. Ne bo odveč, če jih omenim. To so bili: g. Tone Ribič, moj prvi učitelj violine, g. Drago Hasl, ga. Ela Šrol Senčar, dolgoletna ravnateljica glasbene šole, g. Franjo Luževič, učitelj klavirja in skladatelj, ga. Tatjana Tomšič, pri njej sem bila prvič pri zboru, pa še bi lahko naštevala. Oblikovali so mojo osebnost in moj glasbeni izraz. Na zborovodskem

vašim vodstvom v osnovni šoli useh osem let pela tudi sama, vem, kako z veseljem smo peli in se veselili nastopov in revij. Veliko vaših učencev se še zdaj ukvarja z glasbo.

Na neprisiljen način sem želela približati lepoto, veselje do petja, pevske literature, slovenske ljudske pesmi, stvaritev svetovnih skladateljev. Vesela sem, da mnogi to kar sem jih dala, gojijo in sejejo naprej na področju resne in zabavne glasbe. Mnogi od njih se še vedno radi vračajo k meni. Po slovesu od šole ne mirujem. Najprej me je "osvojil" že omen-

področju sta bila s svojim vplivom najbolj dejavna prof. g. Jože Gregorc in svetovale prof. g. Branko Rajšter, ki je veliko pripomogel k dvigu zborovodskega petja v Sloveniji, predvsem še na celotnem mariborskem področju. Pravijo, da je človekova pot na zemljevidu življenja zarisana že ob rojstvu. Ta pot me je kot mlado učiteljico glasbe iz Ptuja pripeljala med slovenjgoriške griče, posute s sadovnjaki in vinogradi, kjer me je prevzela očarljiva pesem jeseni, bogastvo narave in odprtost, prijaznost, širokosrčnost ljudi, zvedave otroške oči pa so bile nevidne niti mreže, ki me je ujela za vse življenje.

Oprostite, ker vas prekinjam, ampak ker sem pri zboru pod

jeni Destrniški oktet, nato pa še Spominčice.

Verjetno ni mačji kašelj tako aktivno sodelovati in obenem voditi kar dve uspešni pevski skupini?

Sploh ni mačji kašelj, ker razen teh dveh skupin vodim še Moški pevski zbor KD Rogoznica. Ampak, če je veselje, dobra volja in uspehi, pozabiš na napore. Včasih se znajdem v pravi zagati. Zgodilo se je že, da bi isti dan morala na različnih krajih nastopati z vsemi skupinami. Takrat se dogovarjamo, iščemo rešitve, usklajujemo termine in vse uspešno opravimo. Če imaš pevce, ki jim ljubezen do petja sije iz oči, ki se zavedajo, da nam pesem daje srčno kulturo, plemeniti, bogati, krepi samozavest, osrečuje in

zbližuje ljudi...kdo si vsega tega ne želi!?

Hvala za najlepšo govorico sveta – pesmi. Te so bile vedre, otožne, hudomušne, vesele, zasanjane, nagajive, romantične, polne presenečenj, takšne, kakršno je življenje. Želim, da se pesem Destrniškega okteta in vseh pevcev še dolgo razlega po biseru Slovenskih gor. Hvala, ker ohranjate smisel za prijetno in veselo stran življenja!

takšni sestavi še vrsto let, da bi pevci ubrano peli, izpopolnjevali svoj repertoar tudi z zahtevnejšimi stvaritvami, čim več nastopali in s pesmijo napolnili srce in duha slehernega poslušalca.

Zahvaljujem se za zavetje, ki nam ga nudi OŠ Destrnik, vodstvu in upravi Občine Destrnik, predvsem županu g. Francu Pukšiču za naklonjenost našemu delu in seveda našim zvestim poslušalcem od blizu in daleč!

Moja želja je, da bi oktet ostal v

Tekst in foto: Petra Lešnik

LÜBI NAŠI!

VABIMO VAS, DA STE Z NAMI 11. MARCA OB 15. URI, V DVORANI ŠOLSKE TELOVADNICE V DESTRNIKU. KER STE ČEZ LETO NAŠI SPONZORJI, GLASNI NAVIJAČI, TIHI OBČUDOVALCI, DOBRI GLEDALCI ALI KAKORKOLI Z NAMI V MISLIH IN DEJANJIH; PRIDITE, DA VAM ZAPLEŠEMO ŠTAJERSKE PLESE IN IGRE. NAŠE GOSTJE BODO DOMAČE LJUDSKE PEVKE IN FOLKLORNA SKUPINA S KOZJANSKEGA.

FOLKLORNA SKUPINA DESTRNIK

OBVESTILO

Športno društvo Destrnik vabi vse zainteresirane starše in otroke, ki bi se pod strokovnim vodstvom g. Ivana Pšajda-pedagoga želeli naučiti igrati namizni tenis, da se lahko vsak torek in četrtek v tednu ob 18.00 uri udeležijo vadbe in igranja namiznega tenisa v športni dvorani Destrnik.

Športno društvo Destrnik

ODBOJKA

ŠD Destrnik je v petek, 9.2.2001, v športni dvorani Destrnik odigralo prijateljsko odbojgarsko tekmo s ŠD Kresnička-prometne policijske postaje Maribor. Rezultat je bil 3:0 za ŠD Kresnička.

Ob tej priložnosti so vsi obiskovalci- bilo jih je okrog trideset, dobili kresničke in drugi material, s katerim nas opozarjajo na previdno in varno vožnjo.

ŠD Kresnička se zahvaljujemo za že drugi obisk in odigrano tekmo na Destrniku in upamo, da se, tako kot smo se domeni-li, srečamo na tretji tekmi v smučanju na Pohorju!

ŠD Destrnik

RADIO
96,4 MHz
Ta pravi!
Slovenske gorice

Trg osvoboditve 5, 2230 Lenart, tel: 062/727 324, 729 0 220, fax: 062/727 322
ELEKTRONSKA POŠTA: radio@radio-rsg.si, INTERNET STRAN: www.radio-rsg.si

VSAKI LEVAJČANKI IN LEVANJČANU VILE ROJENICE V ZIBELKO POLOŽIJO LJUBEZEN DO SLOVENSKE ZEMLJE

Levanjci - vas

Foto: Zvonko Žampa

Vas Levanjci je ena od sestavnih delov občine Destrnik. Z ostalimi vasmi v občini ima kar nekaj skupnega, a vendar premore značilnosti, ki jo delajo drugačno in prav zato enkratno. Lahko bi rekla, da je prav lega v dolini reke Pesnice narekovala življenje njenim vaščanom. Naravni značilnosti, kot sta lega na nadmorski višini 225 do 240 m ter ilovnato - peščena prst, sta pogojevali, da so se Levanjčani skozi čas, vse do danes, praviloma ukvarjali s kmetijstvom. Popis prebivalstva iz leta 1991 dokazuje, da je v vasi kar 37 kmečkih gospodarstev od 40.

Zakaj je danes v Levanjcih tako, pomagajo pojasniti določena zgodovinska dejstva. Nekaj jih bom poskusila nanizati. Vrnila se bom nekaj stoletij nazaj in se sprehodila skozi čas.

Levanjčanke in Levanjčani so skozi zgodovino dokazali, da se v primeru kratenja njihovih pravic ali ogrožanja njihovega obstoja znajo postaviti zase. Glas Levanjčanov je nekajkrat segel celo do cesarskega Dunaja. Znano je zgodovinsko dejstvo, da je leta 1633 v dolini Pesnice tekla kri – kmečki upor. Težke razmere dolge tridesetletne vojne (1618-1648) so botrovale svojevrstnemu borbenemu duhu Levanjčanov in okoličanov-tlačanov, da so se neusmiljeno maščevali naduti in nasilni cesarski najemniški vojski. V deželnem arhivu v Gradcu še danes hranijo poročilo, ki ga je 27. aprila 1634 cesarju na Dunaj poslal konjiški stotnik

Andrej Kosi (Chossy). Stotnik Andrej Kosi v poročilu cesarju toži, kaj se je njegovi stotniji pripetilo v četrtek 15. decembra 1633, v Levanjcih. Ponoči jih je napadlo okrog 500 kmetov. Pravi, da so uganjali takšno nasilje, kot ga niso Turki. Ubitih je bilo deset vojakov, ostali so bili ranjeni. Kmetje so jim odpeljali 36 konj, vojake so slekli do golega-samo srajce so jim pustili, cesarska pisma za novačenje so strgali na drobne koščke... Del plena so kmetje izročili ptujski grajski gospe vdovi grofici Thanhausen. Stotnik je skupaj s še dvema prizadetima častnikoma začel dolgotrajno pravdo, zoper grofico Thanhausen. Štajerski deželni upravitelj grof Karl Saurau je skušal spor rešiti na mireni način, a mu ni uspelo. Tožba proti grofici Thanhausen je bila vložena pri samem cesarju. V poročilu sodne komisije graškega sodišča (1. februarja 1636) je poudarjeno, da sta obe stranki trmasti in nepopustljivi... In končna sodba: zmagali so grofica Thanhausen in njeni podložniki-med drugim levanjski kmetje, njim v prid je bila ugotovitev komisije (nastanitev je bila nepotrebna, zahtevane so bile previsoke davke-kontribucija).

Levanjčanom je 18. stoletje prineslo velike spremembe, ki so bistveno vplivale na njihov dotedanji življenjski standard. Levanjčanom zahvalna gospa je cesarica Marija Terezija. Njej v zahvalo so postavili celo križ, ki še danes stoji pred Arnugovo

hišo. Kaj je storila cesarica Marija Terezija? Vemo, da sta s sinom izvedla kar nekaj reform: omejitev tlake z robotnim patentom (1775-1762) tlake, kataster-ugotovljeno dejansko stanje zemljišč (osnova za odmero davka), opismenjevanje, itd. Levanjčani so pridobili služnostno pravico "križempaše", ki so jo koristili v času od 8. septembra do konca sezone paše. To stvarno pravico na tuji stvari jim je skoraj odpravil patent o zemljiški odvezi, a je na srečo bil leta 1853 sprejet patent "o regulaciji in odvezi drvarskih, pašnih in gozdno-proizvodnih pravic, do pridobivanja nekih služnosti in skupnih posestnih in hasnovalnih pravic" (pravna podlaga t.i. servitutni regulaciji). Okrog leta 1930 so hoteli spornost služnostne pravice v pravdi dokazati kmetje iz Doliča. Pravdo so seveda izgubili. Služnostna pravica je prenehala leta 1953.

Cesarica Marija Terezija je želela, da njeni vojaki niso lačni in da jim je, kjerkoli se namestijo čim ugodneje. Vojaški rok je takrat trajal malce dlje kot danes - do 7 let (!). Tako je bila vasi Levanjci dodeljena njiva, vsaki kmetiji pa greda. Pridelke so lahko uporabljali za lastne potrebe, ko pa so prišli vojaki, so jih morale gospodinje nahraniti. Še danes Levanjčani tem gredam pravimo "glavačjaki". Kmetije so imele poseben hlev za vojaške konje, t.i. cesarsko štal.

Vemo, da so se Habsburžani zelo radi topli s svojimi sosedi, v vojaške namene pa so potrebovali konje. V Levanjcih se je tako na pobudo deželne vlade v Gradcu v 1. pol. 19. stol začela načrtna reja konj belgijske pasme (za prevoz topovjakanonov). Država je sofinancirala tudi prizidke novogradenj hlevov. Tako so še danes delno ohranjeni ti hlevi na kmetijah: Ostanek Zelenika, Franca Matjašiča, Simoničevih in Antona Žampa (značilni so velbani oboki).

Habsburžani so leta 1848 sklenili odpravo fevdalnih razmerij,

kar se v slovenskih deželah označuje kot zemljiška odveza. Z njo so kmetje dobili večje možnosti za razpolaganje z zemljo, s tem pa so bili prepuščeni samim sebi (veliko se jih je tudi zadolžilo). Z zemljiško odvezo so se v Levanjcih začela formirati veleposestva. Vas Levanjci je tako koncem 19. stol. premogla 9 veleposestnikov z volilno pravico.

V vasi je bila zelo razvita in prevladujoča živinoreja. Znano je, da se je okrog leta 1850 v Levanjce pritihotapila bolezenkuga goveje živine. Vas je bila pol leta v karanteni. Vaščani niso smeli iz vasi in nihče drug vanjo. Določili so poseben kraj, kamor so kmetje vozili živino. Tam so živino pobili in pokopali. Ta kraj Levanjčani še danes imenujemo "Kuga". Levanjčanom je reka Pesnica pogosto nagajala. Tako bi se naj že leta 1894 formirala delegacija, ki je šla na deželno vlado v Gradec, z zahtevo po regulaciji reke Pesnice.

V vasi je še danes ohranjena arhitektura hiš iz 19. stol. Gre za dve hiši, ki ju je v novembru 2000 opazil tudi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor. To sta domačija Žampa (št.14) in domačija Žampa (št.10.). Posebno mesto se ima tudi Pihlerjeva kapelica, ki ima svojo zgodbo. Predhodnik na kmetiji Alojza Pihlerja je bil gospodar Gregorec. Bil je lovec. Neko zimsko noč, ko je čakal na plen, je zagledal dva igravajuča se zajčka. Nameraval ju je ustreliti. K sreči ju ni. Ta zajčka sta bila namreč dva mlada fanta. Zaobljubil se je, da bo v bližini tega dogodka, v zahvalo, da ni streljal, zgradil kapelico. Pihlerjeva kapelica je danes ponos vasi in ob vstopu v vas spominja na odločitev očeta Gregoreca.

S svojim rojstvom sta Levanjce v 19. stol. zaznamovala predvsem dva moža. Gospod Jakob Emeršič ju v Volkmerjevem zborniku šteje med osebnosti fare svetega Urbana. Prvi je

Levanjci - Koprivjak

Foto: Zvonko Žampa

Franc Simonič (30.11.1803-15.4.1866). SBL ga šteje za rodoljuba. Bil je duhovnik. Deloval je v preporoditeljskem krogu, širil slovenske in kajkavske knjige ter bil zato obdolžen panslavizma. Bil je podpornik slovenskih dijakov na Štajerskem, pospeševalec slovenskega pouka na štajerski narodni meji in Vrazov ožji prijatelj.

Drugi veliki mož je prof. jezikoslovja Josip Zelenik (27.1.1846-25.2.1910). Osnovno šolo je končal v Destrniku, gimnazijo v Mariboru, univerzo pa na Dunaju. V krajevnem leksikonu Slovenije (Lj, 1980) na str. 404 je podatek, da je bil narodni delavec, ki se je na Ptuj vodilno udeleževal v slovenskih društvih in gospodarskih ustanovah. V posojilnem in hranilnem društvu Ptuj je bil od leta 1891 do smrti načelnik, od leta 1892 pa tudi blagajnik. Slovenska posojilnica je bila ustanovljena z odločnostjo ptujskih in okoliških Slovencev kot protiutež nemškimi denarnim zavodom, ki so s posojanjem denarja pridobivali Slovence za nemštvo in si na račun nemožnosti odplačevanja dolgov prilastili marsikatero posestvo. Nekrolog ob profesorejvi smrti je bil objavljen v časopisu Sloga št.9, leto 1910. Pokopan je na destrniškem pokopališču.

Da so Levanjčani ponosni na svojega rojaka in da se zavedajo njegove veličine, so dokazali, ko so novembra 1986 na njegovi rojstni hiši v Levanjih št. 5 odkrili ploščo, na kateri je zapisano takole: "V tej hiši se je rodil Josip Zelenik (1846-1910) rodoljub, ustanovitelj čebelskega društva, soustanovitelj posojilnice, čitalnice sv. Cirila in Metoda, pevskega zbora, Sokola in član šolskih svetov". Še danes v vasi velja mnenje, da profesor Zelenik ni nikoli pozabil na rojstne Levanjce. Z veseljem in ponosom se je vračal v rojstno

vas. Celo svoje življenje je bil povezan s svojimi sorodniki in vaščani.

In kako je bilo s cestno povezavo Levanjcev s Ptujem? Levanjčane je svoj čas vodila pot do Ptuja preko Doliča. V letih 1901-1906 so pomagali pri gradnji ceste Svetinci - Pacinje. Zanimiv je podatek, da je bila leta 1913 skozi Levanjce že odmerjena železniška proga Moškanjci-Lenart-Cmurek. Gradnja je ustavila 1. sv. vojna. Z razglasitvijo šestojanuarske diktature je prišlo do nove upravne ureditve. Vas Levanjci je sodila v Dravsko banovino. Leta 1937 je izšel Krajevni leksikon Dravske banovine. V sklopu občine sv. Urban so navedeni tudi Levanjci. V vasi je leta 1937 živelo 154 vaščanov, štela je 35 hiš, premogla 32 posestnikov, 2 kočarja in enega najemnika. Levanjci so spadali pod srez Ptuj, krajevno pristojno je bilo sresko sodišče na Ptuj. Žandermarijska postaja, občina, pošta, telefon in sedež župnije pa je bil v 3 km oddaljenem sv. Urbanu.

Prva polovica 20. stoletja je bila v znamenju dveh grozot-svetovnih vojn. Levanjčani so delili usodo trpečega človeštva. V prvi svetovni vojni so morali mladi Levanjčani na fronte. Borili so se na treh: Srbiji, Rusiji in v Italiji (Soška fronta). Nekateri so se vrnili, drugi žal ne. Nerešeni problemi prve svetovne so bili vzrok drugi moriji - drugi svetovni vojni. Ta je, kot vsaka vojna dotlej, v ljudeh zbudila vse najslabše. 1. maja 1939 so v vas prišli vojaki Kraljevine Jugoslavije. V k.o. Levanjci so začeli graditi štiri betonske bunkerje. Vojaki so spali na kmetijah - poleti v skednjih, v zimskih mesecih pa v hiši, v posebni sobi. Gradnja bunkerjev in napeljava bodeče žice je bila končana jeseni 1940. Levanjski kmetje so dobili od

vojske nalogo, da prepeljejo gramoz. Vozili so ga z volji, ki so omagali. Na pomoč so poklicali civiliste iz Bosne, ki so v gramoz nosili v vrežah iz jute. Leta 1940 si je gradnja bunkerjev od Šentilja do Markovcev ogledala posebna skupina iz Anglije. Po Pesniški dolini so jezdili na konjih. V bunkerjih in po hlevih je bilo veliko orožja. Vas Levanjci je vse do 6. aprila 1941 živela z jugoslovansko vojsko. Ta bojna črta, ki so jo nekateri imenovali Rupnikova II, na veliko srečo Levanjčanov ni bila uporabljena. Proti koncu vojne, leta 1945, so ruski ujetniki nad vasjo Levanjci kopali bojne rove. Vanje so se 8. aprila 1945 nastanili nemški vojaki. Pripravljali so se na borbo. Na srečo Levanjčanov je prišlo povelje za umik. Levanjci so se med vojno imenovali Juvanzen-Lakendorf.

Po drugi svetovni vojni je sledila drugačna organiziranost. Kmetom je narekovala težke čase. Poskušali so si pomagati tako, da so 1. junija 1948 ustanovili lastno zadrugo. Sedež je imela na kmetiji Alojza Pihlerja, a je bila po določenem času ukinjena. V letih 1949-50 se je vršila "obvezna oddaja", ki je bila mora za vsako kmetijo. Leta 1951 je bila ukinjena. Znatne posledice za Levanjčane je imel "zakon o zemljiškem maksimumu" (1953). Kmetije so se zmanjšale, odvzeta je bila tudi vaška gmajna. Svež je še protest devetih Levanjčanov iz leta 1995. 18. aprila 1995 so kmetje s traktorji zaorali kombinatove njive. To motenje posesti je takrat dvignilo veliko prahu. Veliko je o tem pisalo po časopisih, pa tudi pravdali so se. Pravijo, da so se za to akcijo odločili, ker jim je bilo dovolj čakanja na izdajo pravnomočnih denacionalizacijskih odločb.

V petdesetih letih je bilo v Levanjih, kot pravijo starejši vaščani, "konec romantike". V

vas je "prišla" elektrika, ki je pomenila pravo revolucijo. Spremenila je način življenja. Stroji so nadomestili prej ročno delo, to pa se je raztegnilo v noč.

Z agrarnimi operacijami so Levanjčani uredili in izboljšali kmetijska zemljišča. V začetku 70-ih let so Levanjčani ustanovili melioracijsko skupnost. Prve melioracije so se izvedle leta 1976, druge v letih 1982-83. Sledila je komasacija (zložba) zemljišč. Zemljo so razparcelirali in težili po zložbi zemljišč v en kos (tj. vsak lastnik ima zemljo le v eni parceli (kosu)). Melioracija je prispevala k izboljšanju kakovosti zemlje in preprečila poplave. V Levanjih so izvedli prve agrarne operacije v državi. Od drugod so prihajali na ogled, kako je to uspelo. Po levanjskem vzoru so agromelioracije izvajali po celi državi.

Skozi vas Levanjci teče potok Levanjsčica. Regulirana je bila leta 1979, zgrajena sta bila tudi dva mosta in štirje propustni mostovi.

V 80-ih letih je bil v Levanjih narejen velik korak na področju izgradnje infrastrukture (asfaltirana cesta, telefoni, vodovod). Vaščani so se povezali, organizirali in vodili akcije - pod okriljem takratne KS Destrnik. K čimprejšnjemu končanju dela so prispevali z denarnimi sredstvi in lastnim fizičnim delom. V letu 1981 je bil zgrajen odsek primarnega vodovoda od Sp. Velovleka skozi Levanjce do Desenc, v letu 1983 pa sekundarni cevovod s hišnimi priključki. Pri kopanju vodovoda so vaščanom pomagali tudi brigadirji. V letih 1982-84 je stekla akcija izgradnje telefonske povezave v Pesniški dolini. Levanjci so bili najprej deležni dveh telefonov. V letu 1986 je bilo modernizirano 900 m krajevne ceste, ki je že leta

Levanjci - gmajna

Foto: Zvonko Žampa

1988 dobila drugo plast asfalta. V letu 1989 so pričeli graditi TP Levanjci-center.

In kako je v Levanjcih danes? Leta 1997 je v Levanjcih živel 152 vaščanov, večina vaščanov se ukvarja s kmetijstvom. Izrazito je razvita prašičereja, živinoreja, perutninarstvo in poljedelstvo. V vasi imamo štiri perutninske farme, premoremo kar nekaj glav živine in prašičev. Kmetje dobivajo različna priznanja za doseženo kvaliteto in količino proizvodnje. Včlanjeni so v panožna društva in tako poskušajo vplivati na razvoj posamezne kmetijske panoge tudi na nivoju države. Sledijo razvoju nove tehnologije. Tako že ob pogledu na vas opazimo štiri novo zgrajene silose, molža krav se opravlja s pomočjo računalniške tehnologije itd... Svoje kmetije posodablajo na vseh področjih in sodelujejo s strokovnjaki. Odprti so za novosti. V Levanjcih imamo tudi kombajnista. Franc Kramberger že vrsto let vaščanom in okoličanom žanje žitarice in koruzo. Vas premore tudi samostojnega podjetnika Viktorja Žampa, h kateremu se kmetje zatečejo, ko je treba popraviti kakšno črpalko, ali

postoriti kaj na traktorju.

Preostali vaščani, ki niso zaposleni doma v Levanjcih, pa vsak dan migrirajo na delovna mesta v različne kraje. V vasi Levanjci živita tudi Silva in Jani Volgemut, lastnika uspešnih, vsem nam dobro znanih, otroških trgovin Pikapolonica. In kako je z mladim rodom Levanjčanov? Osnovnošolci so učenci OŠ Destrnik, dijaki obiskujejo srednje šole na Ptuj in v Mariboru, študentje pa študirajo na fakultetah obeh slovenskih univerz. Vsak od njih ima tudi kakšno svoje interesno področje.

Vas Levanjci ima vaški odbor, ki šteje 5 članov. Ti so: Marta Matjašič, Viktor Žampa, Ignac Sluga, Franc Brumen in Anton Žampa (vsak je zadolžen za del vasi). Predsednika vaškega odbora Levanjci Antona Žampa sem povprašala o delu vaškega odbora in kakšne smernice pripravlja občinskemu svetu, ki je vaški odbor z odlokom tudi ustanovil. "V vasi Levanjci si želimo ohraniti identičnost kmečke vasi, z istočasno usmerjenostjo k novejšemu načinu kmetovanja, ohranjanju narave in sonaravnega načina življenja. Vaški odbor skrbi za izvajanje tekočih zadev

na področju infrastrukture (čiščenje cest in zarasti ob njih, izkop jarkov, urejanje bankin in propustov, označbe, pluzenje snega...), prenaša nove informacije in upošteva želje vaščanov, obenem pa osvešča o dvigovanju kvalitete življenja na vasi. Hiter razvoj narekuje doseg naslednjih ciljev:

- ureditev dveh avtobusnih postajališč s pločniki in razsvetljavo ob lokalni cesti Velovlek-Svetinci

- razširitev in posodobitev javne razsvetljave v celotni vasi

- ureditev kanalizacije s čistilno napravo (z možnostjo izkoriščanja bioplina iz nje ter odplak in odpadkov iz kmetijskih gospodarstev, predvsem gnojevke).

- izvedba daljinskega ogrevanja vasi in distribucija električne energije iz proizvodnje bioplina

- položitev električnega omrežja v zemljo

- čiščenje potoka Levanjščica

- asfaltiranje odsekov Zelenik in Koprivjak

- vzdrževanje in gramoziranje makadamskih cest

- vzdrževanje melioracijskega sistema...
Celostno podobo vasi želimo izboljšati z ureditvijo površin v

vasi, z namestitvijo cvetličnih gred in korit. Naši vaščani se tudi vključujejo v društva in so razpoznavni v društvih, ki delujejo v naši občini, predvsem pa v PGD Desenci, ki ga vzdržujejo tudi materialno, ter v različnih drugih društvih. Prizadevamo si pridobiti prostor za športne aktivnosti v vasi. Težimo k izboljšanju družabnega življenja na vasi, saj je v zadnjem času kar zamrlo, to pa otežuje delo vaškega odbora."

Vas Levanjci ima bogato zgodovino in svetlo prihodnost. Vsaka hiša ima svojo zgodbo. Bremena, ki nam jih nalaga življenje, skušamo drug drugemu olajšati z dobrimi sosedskimi odnosi. In za konec želim reči le tole: Levanjčanke in Levanjčani vedo, kaj je njihovo poslanstvo. Nadgrajujejo tisto, kar so osnovali njihovi predniki. Vso to ustvarjalno energijo in vedenje s pridom prenašajo na svoje naslednike. Srečna sem, da živim v Levanjcih. Prijeten pogovor s soseda ali dvignjena roka soseda v pozdrav mi hipoma polepša dan. Zavidljivo, kajne?

Tatjana Vogrinec

DRUGI OBČNI ZBOR ŠD DESTRIK

V ponedeljek, 29.01.2001, je v prostorih Občine Destrnik potekal 2. občni zbor ŠD Destrnik. Uvodne besede je povedal predsednik ŠD Venčeslav Kramberger, temu je sledilo imenovanje delovnega predsedstva, nato pa poročili predsednika in nadzornega odbora. Občnega zbora se je udeležil tudi župan g. Franc Pukšič. Program leta 2000 je bil uspešno izpeljan. V okviru ŠD so se odvijale naslednje aktivnosti: judo, namizni tenis, odbojka, nogomet (občinska liga v nogometu), kolesarjenje, odbojka, aerobika, zaživel je tudi šah, udeležili smo se majskih iger. ŠD se je želelo povezati s šolsko mladino, vendar s strani šole ni bilo velikega zanimanja.

Iz finančnega poročila je bilo možno ugotoviti, da je ŠD poslovalo dokaj uspešno, k temu pa so ob članarinah in pomoči občine pripomogli še sponzorji:

- UMETNO KOVAŠTVO GRAJ D.O.O,
- TRGOVINA IN BIFE PRI MICI, KOKOL SILVO S.P.,
- MENERGA MARIBOR in
- KEMIČNA ČISTILNICA ANTOLIČ MARKO S.P.

Vsem se člani ŠD Destrnik iskreno zahvaljujemo.

Na občnem zboru je bil sprejet program dela v letu 2001, prišlo pa je tudi do manjših sprememb v sestavi upravnega odbora društva. Želja ŠD Destrnik je, da bi pridobili čim več članov in bi se lahko v čim večjem številu dobivali na posameznih terminih v športni telovadnici. Termini v telovadnici so naslednji:

ponedeljek

- 16.30-18.00 ure: Cvetko – KARATE (JUDO OŠ)
- 18.00-19.30 ure: Franc Lenart, Jiršovci
- 19.30-21.00 ure: Majda Petrič – AEROBIKA

torek

- 18.00-19.30 ure: NAMIZNI TENIS
- 19.30-21.00 ure: Robi Markež – NOGOMET EKIPA

sreda

- 16.30-18.00 ure: JUDO – ŠOLA + KARATE

18.00-19.30 ure: Vitomarci – NOGOMET

19.30-21.00 ure: Milan Petrič – NOGOMET-TALUM

četrtak

18.00-19.30 ure: NAMIZNI TENIS

19.30-21.00 ure: Jože Lenart, Žabjak 59

petek

16.30-18.00 ure: Peter Emeršič

18.00-19.30 ure: Cvetko – KARATE

19.30-21.00 ure: GASILSKO DRUŠTVO DESTRIK + AEROBIKA – Majda Petrič

21.00-22.30 ure: Marjan Čeh, Vintarovci – REKREACIJA

sobota

15.00-16.30 ure: Podvinci – NOGOMET

16.30-18.00 ure: Cvetko – KARATE

18.00-19.30 ure: Matija Zorec – KOŠARKA

19.30-21.00 ure: ŠD – NOGOMETNA LIGA

21.00-22.30 URE: Janez Murko - NOGOMET

Slavica Kramberger

Občan - 27. februar 2001

ŠPORTNO DRUŠTVO DESTRIK

Športno društvo Destrik vstopa v tretje leto svojega obstoja. Namen vsakega društva je, da se v njem družijo ljudje, ki so pripravljene narediti, oziroma svoj čas prostovoljno namenijo za obstoj društva. Prav tako si vsako društvo želi biti čim bolj aktivno v kraju in izven njega. To pa si zastavi s programom dela, ki ga nato uspešno ali manj uspešno izvaja skozi leto. Športno društvo si je zastavilo dve smeri delovanja. Prva in zelo pomembna smer je delo s šolsko mladino, ki pa je vezana na daljše obdobje, saj pri športu v kratkem času ni mogoče doseči vidnejših rezultatov. Kot ŠD bi financirali strokovni kader, osnovna šola Destrik pa bi s svojim vplivom spodbujala otroke, da bi se udeleževali terminov v telovadnici.

Druga smer delovanja ŠD Destrik je namenjena odraslim občanom, ki bi se vključevali v termine rekreacije v športni dvorani. Pri tem bi prosti čas preživeli koristno ob različnih rekreacijskih vajah, ob tem pa bi se družili med seboj.

Po dveh letih delovanja ŠD Destrik ugotovljamo: pri delu s šolsko mladino smo ugotovili, da glede na pogoje lahko razvijamo kolektivne igre z žogo in sicer nogomet, odbojko ter košarko in posamezne igre (namizni tenis, judo, karate itd.).

Na osnovi dogovora z g. ravnateljem OŠ Destrik, da bo šola z okrožnicami otroke seznanila z možnostmi vadbe v dvorani v popoldanskem času, smo zagotovili strokovni kader za delo z mladimi. Trenutno stanje pri delu s šolsko mladino je slabo, saj je pri obiskovanju terminov juda, karatea in namiznega tenisa aktivnih okrog 25 učencev, pri kolektivnih športih pa se nekaj malega dogaja pri nogometu.

Pri rekreativnem delu odraslih ugotovljamo, da je dvorana še kar zasedena. Če pa pregledamo termine, je precej takih, ki so oddani rekreativcem izven občine. V organiziranih vadbah odraslih je nekaj skupin, ki so uspešne; so organizirane in dosegajo rezultate. Tu lahko omenimo termin za aerobiko, ki ga obiskujejo ženske in termine moških v košarki, nogometu in šahu. V teh skupinah smo najdlje prišli pri nogometu, saj nastopamo v Ptujski rekreacijski ligi, kjer se je ekipa ŠD Destrik uvrstila v finalni del tekmovanja. Prav tako smo za območje občine Destrik organizirali občinsko nogometno ligo v kateri nastopajo naslednje ekipe. GD Desenci, ŠD Placar, Stavbno kleparstvo Lenart-Jiršovci, TD Koranti in Janežovski Vrh-Čistilnica Antolič.

Občina Destrik šteje okrog 2560 prebivalcev. V ŠD Destrik je bilo v letu 2000 včlanjenih 113 ljudi. Od tega je nekaj takšnih, ki nimajo stalne

ga bivališča v naši občini. To pomeni, da je v ŠD 3,9% prebivalcev.

Ob pogledu na odstotek rekreativcev, me res ne preseneča nezainteresiranost šolske mladine. Sam po sebi se postavlja odgovor: če starši nismo zainteresirani, zakaj bi pa bili otroci. Če sami nimamo želje po krepitvi telesa, je tudi ne moremo posredovati otrokom. Da osnovna šola, ki jo obiskuje 290 otrok, ne premore več kot 8,6% takšnih, ki so pripravljene izkoristiti, kar jim objekt in ŠD nudita, smo res postali žrtve tehnologije in tehnike, ki z vseh strani pritiskata na nas. V tem tempu pa ne najdemo ene do dveh ur v tednu, ki bi jih preživeli zase.

Upam in želim si, da se bo v občini Destrik tudi na tem področju kaj spremenilo. Spremenilo v tej smeri, da ne bo Destrik v državi znan samo po politikih, ampak tudi po športnih dosežkih.

ŠD Destrik je že potegnilo prvo potezo, sedaj pa to pričakujemo od otrok, staršev in zavoda.

REZULTATI TEKEM

1. krog
Janežovski Vrh - Čistilnica Antolič : PGD Desenci 14:1
ŠD Placar : Stavbno kleparstvo Lenart-Jiršovci 3:2
2. krog
PGD Desenci : ŠD Placar 1:15
Stavbno kleparstvo Lenart-Jiršovci : TD Koranti 2:3
3. krog
ŠD Placar : Janežovski Vrh-čistilnica Antolič 3:7
TD Koranti : PGD Desenci - predstavljeno
4. krog bo v soboto, 3.3. 2001. VABLJENI!

LESTVICA

1. Janežovski Vrh-čistilnica Antolič	2	2	0	0	21	:	4	6
2. ŠD Placar	3	2	0	1	21	:	10	6
3. TD Koranti	1	1	0	0	3	:	2	3
4. Stavbno kleparstvo Lenart-Jiršovci	2	0	0	2	4	:	6	0
5. PGD Desenci	2	0	0	2	2	:	29	0

Predsednik ŠD Destrik
Venčeslav Kramberger

Rez jablan in hrušk

Z obrezovanjem drevja vzpostavljamo fiziološko ravnovesje med rastjo in rodnostjo. Začetek rezi v januarju vpliva najmočneje na rast poganjkov. Šibko rastoče sorte, ki so močno obložene z rodnimi brsti, čimprej in obratno. Dokazano je, da zimska rez pospešuje rast, zato jo kombiniramo s poletno rezjo, ki zavira rast in pospešuje nastajanje cvetnih brstov za naslednje leto. Najpomembnejše pravilo rezi je, da poznamo rodni les. Pečkarji (jablane, hruške) razvijejo cvetne brste oz. rodne brste na koncu krajših ali daljših enoletnih poganjkov, ki izrastejo iz stranskih brstov dveletnega lesa. Rodijo na brstičih, brstikah in na rodnih šibah. Ti na koncu razvijejo cvetne brste, ob straneh pa listne brste. Preden začnemo drevo obrezovati, si ga najprej ogledamo in ugotovimo, kakšna je njegova gojitvena oblika, rast in zdravstveno stanje. Ne smemo pozabiti na rodni les. Kadar je veliko cvetnih brstov, lahko režemo močneje in tako opravimo že prvo redčenje plodov. Najprej odrežemo vse odvečne najdebelejše veje, ki bi senčile krošnjo. Obrezujemo od vrha proti spodnjemu delu krošnje. Vedno upoštevamo, da so zgornje veje krajše od spodnjih-

nastane naj stožčasta oblika. Izrežemo vse daljše poganjke, ki rastejo iz hrbta vej. Na obrezani veji rastejo poganjki levo in desno ter poševno navzdol z osi veje. Kadar jih je preveč, jih razredčimo. Nikoli pa ne krajšamo enoletnih nerodnih poganjkov, ker bi na tistem mestu rastle šop poganjkov (kot metla). Razredčimo tudi brstiče in brstike. Sadnim drevesom redno pomlajujemo rodni les. Na obrezanem drevesu mora biti čim več dveletnega rodnega lesa in dovolj enoletnih, položnejih rastočih poganjkov, ki bodo naslednje leto razvili cvetne brste. Star les režemo na čep. Paziti moramo na posebnost: sorte, ki običajno rodijo na kratkem zverženem rodnem lesu. V tem primeru rodni les samo nekoliko razredčimo in pustimo najbolj razvite brste. Pri drevesih, ki imajo bujne vrhe, jih pustimo in režemo jih po cvetenju (samo vrhe).

REZ BRESKEV

Breskev je rastlina, ki zahteva poleg zimske še poletno rez. Obrezujemo jo tik pred cvetenjem. Rodi na pravih rodnih šibah, brstikah in majskih kiticah. Zahteva inten-

zivno rez. Odstranimo od 60%-70% vsega prirasta. Enoletni poganjki, ki rastejo iz ogrodnih, starejših vej ali debela, navadno niso rodni. Obrezujemo podobno kot vinsko trto. Pustimo nekaj rodnih šib, ki so lahko tudi pokončne, saj se od teže plodov upognejo. Druge poganjke povsem izrežemo v zgornjem delu krošnje, v spodnjem delu pa puščamo čepe. Na ta način poskrbimo za obraščenost notranjosti krošnje, saj se les breskve rad smoli in suši. Na drevesu breskve bi naj ostalo po rezi od 40-50 rodnih šib (vzgojena oblika- vitko vreteno), pri kotlasti vzgoji, kjer so drevesa večja, pa od 70-80 rodnih šib.

Škropljenje breskev proti breskovi kodravosti
Škropimo marca, ko se na vrhu brstov pokaže zelena pikica (pride do primarne infekcije). Škropimo z bakrovimi pripravki npr. KUPROPIN v kombinaciji z BELIM OLJEM ali s FOLIDOL OLJEM. Čez sedem do deset dni škropljenje ponovimo z DELANOM 750, CIPANOM ali DODINE.

Nataša Čeh, inž. agronomije

ZDRAVO IN SREČNO ŽIVLJENJE

Zdravje je naše največje bogastvo. Zdravo in srečno življenje ni le to, da nismo bolni, da nimamo npr. gripe, k našemu zdravju ogromno prispevata tudi duševni mir in sreča.

Mnogo ljudi ni dobrega zdravlja – nekateri kadijo, pijejo preveč alkohola ali se premalo gibljejo. Poleg teh zdravstvenih nevarnosti, za katere je kriv vsak sam, lahko življenje v sodobni preobljude in težki družbi povzroča veliko stresa in izpostavljanja različnim drugim nevarnostim.

Zakaj bi torej zdravje prepuščali naključju, ko pa imamo načine, da ga obvarujemo in celo izboljšamo? Želimo vas spodbuditi, da bi storili nekaj zase – za zdravo telo, za svoj notranji mir in samozavest. Naših predlogov nikar ne imejte za "delo". Vse kar boste storili zase, naj vam bo v zabavo! Izberite torej le tisto, kar vam ustreza in kar vam dobro de. Naš namen: vsestransko dobro počutje in občutek samozavesti!

PREHRANA

Razprava o vplivu prehrane na zdravje še nikdar ni bila tako živahna. Povsod najdemo polno nasprotujočih si nasvetov, kar lahko človeka zbega.

Ne hranimo se le zato, ker smo lačni, temveč tudi zato, ker nam tekne. Uživamo v domiselno sestavljenem jedilniku, privoščimo si meso, kadar se nam zahoče, sežemo tudi po torti. Na voljo so nam najrazličnejše delikatese, iz vitrin se ponujajo siri od tod in drugod, stojnice se šibijo pod težo sadja in zelenjave. Hkrati pa se lokali, ki vabijo s hitro pripravljeno hrano po ameriškem vzorcu, kar množijo. Zagotovo je res, da imamo v napetem vsakdanjiku le malo časa za hrano, ali pa si ga malo vzamemo. In pripravljena hrana je na videz najboljša rešitev. Zamujeno skušamo nadomestiti ob koncu tedna ali ob dolgih večerih. Takrat velikokrat ne poznamo nobene mere. Ne spametuje nas niti to, da se po obilnem obroku pogosto slabo počutimo in slabo spimo. Od časa do časa pa vendarle zmaga slaba vest in tej sledi odločitev: "Zdaj bomo pa jedli popolnoma zdravo!" Reklame na televiziji, v časopisih in revijah nas prepričujejo, da vsi trpimo zaradi pomanjkanja vitaminov in mineralnih snovi. In kdor bi se rad počutil še bolje, potrebuje baje še dodatne beljakovine. Mi pa hitro v lekarno po koncentrirane oblike! Ob tem pa pozabljamo, da je vsega dovolj že v hrani, le dovolj pestra naj bo!

KAJ POTREBUJE TELO

Telo potrebuje predvsem pestro, mešano hrano. Skoraj vse snovi v hrani so dobre, če so pravilno odmerjene in vedno drugače kombinirane. Žal se večina ljudi nagiba k enostranski prehrani, v kateri je preveč beljakovin in maščob ter premalo ogljikovih hidratov in vlaknin. Pojasnimo, kaj posamezne snovi v prehrani povzročajo v telesu.

BELJAKOVINE

-pomembna je kakovost

So najpomembnejši "gradbeni material" našega telesa. So bistvena sestavina vsake celice in sodelujejo pri obnavljanju vseh organov. Vrednost beljakovin v hrani izražamo s tako imenovano "biološko vrednostjo". Pravimo, da ima neka beljakovina visoko biološko vrednost, kadar lahko telo proizvede iz nje veliko lastnih bel-

jakovin. Za telo so najprimernejše beljakovine, ki jih dobi iz mešanice živalskih in rastlinskih živil (malo mesa, pa več jajc in mlečnih izdelkov ter krompir, žita, orehi in stročnice npr. soja).

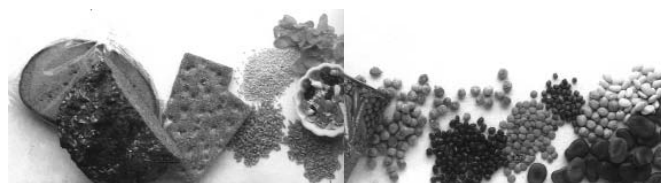
MAŠČOBE

-redko premalo, pogosto preveč

Velja predvsem, da potrebujemo veliko manj maščob, kot jih zaužijemo! Vzrok za to so predvsem nevidne maščobe v številnih živilih. Maščoba ni le tisto, kar vidimo na prvi pogled. Najbolj vablivo pri nevidnih maščobah je, da izboljšajo okus-polnomastna skuta tekne bolje kot skuta iz posnetega mleka. Nevidne ali skrite maščobe so največkrat v živalskih proizvodih: v mesu, salamah in siru ter sladica, ki so pripravljene z veliko količino jajc in smetane. Kdor pazi na svoje zdravje, se mora žal odpovedati prav tem dobrotam, ki povrhu vsega vsebujejo tudi holesterol. In če je holesterola preveč, se začne odlagati v steni arterij, ki se zožijo, kar povečuje možnost za srčni infarkt.

OGLJIKOVI HIDRATI

Veljajo kot najpomembnejši vir energije za človeško telo. So predvsem v živilih rastlinskega izvora, medtem ko jih v živilih živalskega porekla skorajda ni. Ogljikovi hidrati se nalagajo v jetrih in mišicah. Najbolje je, če jih uporabimo v mešanici izdelkov iz polnovrednega žita, stročnic, krompirja, sadja in zelenjave.

VLAKNINE

-danes pomembnejše kot kdajkoli prej

Dolgo časa so jih smatrali za odvečne, saj jih telo neprebavljene izloči. Po novih spoznanjih pa so ugotovili, da imajo veliko funkcij: skrbijo za dobro prebavo, pripomorejo k vitkosti, krepijo telesno odpornost, odstranjujejo strupe iz telesa, preprečujejo parodontozo. Vlaknin skoraj ne moremo pojesti preveč, najdemo pa jih v žitih, presni hrani (solata), zelenjavi, stročnicah, sadju.

Petra Lešnik

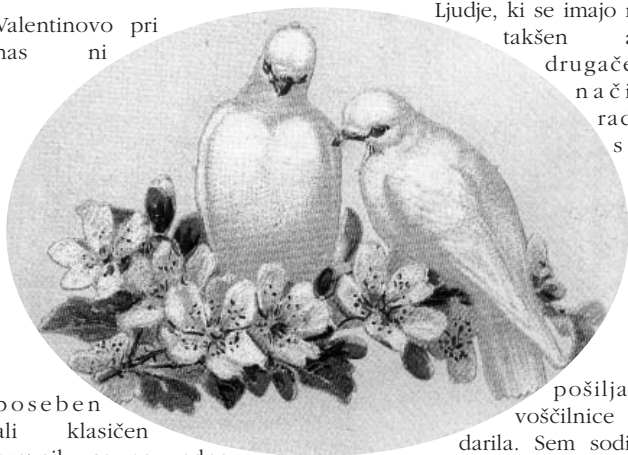
PRAZNIKI

Vsi praznujemo, vsi se veselimo praznikov, pa o njih, navadno, malo vemo. Prazniki že tisočletja napolnjujejo človeško življenje in ga hkrati razbremenjujejo. Še danes imamo ljudi, hote ali nehoče, do praznika in praznovanja poseben odnos. S praznovanjem krepimo lastno in skupno samozavest, vendar pa se le-ta še bolj krepi, če vsaj malo vemo, za kaj pri različnih praznikih in praznovanjih gre. Nikoli v svoji dolgi in zapleteni zgodovini ni človeštvo praznovalo brez razloga. Prazniki, če izključimo vse, kar simbolno za njimi stoji, omogočajo posamezniku, da vsaj za kratek čas pozabi na težave. V trenutku, ki ga živimo zdaj, bi lahko odkrito zapisali, da nam v vseh mogočih krizah prazniki pomenijo še več. Za vsakim praznikom in praznovanjem je dosti več, kot danes še opazimo. Vsebine praznikov so včasih mnogo bolj poznali, dandanes pa so temelje praznovanja prekrili nevednost, površnost, tehnologija in potrošništvo. Vsak mesec bomo pisali o praznikih, ki so še danes živi in bi bili še bolj živi, če bi poznali njihovo zgodovino in predvsem – vsebino.

V februarju imamo kar dva taka praznika. To sta valentinovo – 14. februar in pust.

VALENTINOVO

Valentinovo pri nas ni

poseben ali klasičen praznik, se pa vedno bolj uveljavlja. Nekje leta 1991 smo po naših cvetličarnah opazili valentinova srca, skupaj s samo zamisljivo o tem, sicer na Zahodu zelo priljubljenem prazniku, ki ljudem, ki se imajo radi, ponuja zlasti cvetje, voščilnice in drobna darila. Valentinovo, ki je predvsem praznik zaljubljenec, prijatelj in vseh, ki se imajo radi, je za

današnje rabo človeško gotovo zelo prepričljiv. Izvira iz Anglije, od koder se je razširil zlasti v Ameriko, se tam docela skomercializiral, se vrnil na stari kontinent ter ga seveda po idejni in trgovski plati – zavzel. Valentin je bil v Angliji že stoletja zaščitnik zaljubljenec in dobrih prijateljev. Na ta dan so si že pred več kot petsto leti predvsem mladi ljudje izmenjevali pisma in razglednice, pa tudi darila, ki so jih imenovali kar "valentini". Težko je razložiti, zakaj obstaja zveza med Valentinom in srčnimi zadevami. Na videz jih namreč resnično ni. Neka legenda pripoveduje, da je bil sv. Valentin ubit zato, ker je nasprotnoval neki uredbi, ki je mladeničam prepovedovala poroko pred služenjem vojaške službe. Američani pravijo, da je valentinovo postalo dan ljubezni zato, ker se na ta dan poleg ptičkov "ženijo tudi zajci". V Sloveniji pa sv. Valentin prinese ključke do korenin in je prvi spomladin. Predvsem pa je marsikomu znano, da je ta dan poleg gregorjevega (12. marec) značilen po nekaterih ljubezenskih dejavnostih: ženijo se ptiči, čeprav ne povsod ob enakem času. To s ptiči, je tudi edina slovenska povezava z dogodki, ki so bili ob valentinovem, kot rečeno, značilni za anglosaški svet.

Ljudje, ki se imajo na takšen ali drugačen način radi, si

pošiljajo voščilnice in darila. Sem sodijo tudi plišaste živali. Najzvestejši spremljevalec tega praznika pa so sladkarije. Valentinovo si poleg zaljubljenec voščiljo vsi prijatelji, sorodniki, kolegi v službi, stari in mladi. Simbol tega praznika je srce, v vseh mogočih oblikah in načinih prikazovanja, in v izložbah se že dneve pred 14. februarjem pojavijo skladovnice daril: v obliki srca so torte, bonboniere,

milno, steklenice, krožniki, šatulje in drugo. S srci potiskajo papir, blago, steklo. V papirnicah je nešteto bolj ali manj duhovitih voščilnic različnih oblik in barv.

PUST

Pust širokih ust, je vedno v torek, zato ne moremo določiti datuma, ki bi vedno veljal. Naš pust je mnogoplasten pojav in z njim v zvezi je veliko šeg, navad, verovanj, prerokovanj, rekov, pesmi in seveda jedi. Pustovanje je že od nekdaj višek vsakoletnega proslavljanja, veselja in norenja. Trušč in hrušč našemljencev traja več dni.

Maska in šemljenje sta zelo zapletena pojava. S pustom se ukvarja vrsta različnih ved, med njimi etnologija, religiologija, psihologija. Maske od pamtveka pozna ves planet, najdemo jih med tako imenovanimi civiliziranimi narodi in naravnimi ljudstvi. Prve zapiske o maskah v Evropi je moč najti že v antiki. Grki so poznali obredne in

notranjost. S pomočjo osebe, pa tudi s pomočjo maske, govori duša. Drugače je seveda pri neobrednih maskah. Tu je identifikacija le delna, maskirancu ostaja zavest, da gre le za igro. Maska daje maskirancu novo, a časovno omejeno identiteto. Odpira mu zlasti novo svobodo obnašanja, posebne privilegije. Maskiranec lahko poje, kriči, brunda, psuje, zafrkava druge, nekaznovan nadleguje ljudi okoli sebe, jih žali in je skratkarnesramen. Povečuje se mu motorična aktivnost – skače in nori naokrog ter vsesplošna vitalnost. Ko masko sname, se to stanje prekine.

V Sloveniji se je ohranilo najmanj sto petdeset tradicionalnih mask iz starega šemskega izročila, kar je za našo majhno deželo kar veliko. Kurent seveda predstavlja najbolj znamenito slovensko pustno masko; doma, na Ptujskem polju, mu pravijo korant, najslavnejši je tisti iz Markovcev pri Ptujju. Kurent postaja nekakšna folklorna maskota nove slovenske države, kurentovanje pa se je spremenilo

Brez krofov pa ne sme miniti noben pust...

druge maske, na primer v gledališčih, Rimljani so jih uporabljali vsaj v svojih številnih sredozimskih praznikih, ki so potekali od novembra do marca.

Osnovni namen, ki ga z masko dosežemo, je sprememba identitete. Za popolno identifikacijo s tistim, kar maska predstavlja, gre pri obrednih maskah. Človek z obredno masko nikogar ne posnema, se pred ničemer ne skriva, ampak prevzema novo osebnost z vsem svojim bistvom. Oseba je zunanost, ki pa je zgolj simbol za

lo v komercialno folklorno prireditev z imenom Ptujsko kurentovanje. Imenitne šeme so tudi cerkljanski lavfarji, zanimiva figura je tudi prekmurski pozvačin, blumar.

Petra Lešnik

TEDEN V CENTRU ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI

Učenci 4. razreda smo teden od 5.2.2001 preživel v ČŠOD, v domu Gorenje, ki stoji v vasi Gorenje pri Zrečah. Tam smo se imeli zelo dobro.

Učili smo se o naravi in nevarnostih, spleтали vozle in še bi lahko naštevali. Na voljo smo imeli športne dejavnosti, kot so: lokostrelstvo, plezanje in nogomet. Sobe so bile lepo urejene, hrana odlična, učitelji prijazni. Učitelja Rado in Andraž sta nas vedno spravila v smeh, tudi naučila sta nas veliko. Učitelji so bili povsod z nami.

Takšen je bil naš teden, ki smo ga lepo preživel. Vsi bi še kdaj šli v šolo v naravi!!!!

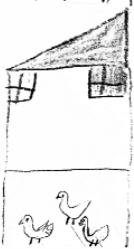
Jure Vilčnik 4.r.

LISICA

ZVITA SEM LISICA,
ZVITA SEM TATIGA.

KOKOŠI LOVIM,
ZA ZAJCEM BEŽIM,
ČE GA NE UJAMEM,
ZELO SE JEZIM.

KO MLADIČE IMAM,
JIH HRANIM VSAK DAN,
V VAŠ KURNIK PRIHAJAM
IN VAM NAGAJAM.

ŠPELA TAŠNER
1. B

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI

V četrtek, 1. februarja, smo se odpravili v zimsko šolo v naravi na Ribniško kočo. Pravijo, da je ta koča kraljica pohorskih planinskih postojank. Postavljena je na Ribniškem delu Pohorja, od koder je lep razgled na vse strani. V njej je sedemdeset ležišč. Vsakomur, naj bo le popotnik ali človek, ki si pride na Pohorje nabrat novih življenjskih moči, je dobra prijateljica. Tudi pesnik Janko Glazer je zapisal, da je tu svet, kjer se je v tihoti neokrnjene narave še mogoče pogovarjati sam s seboj.

V tem svetu smo preživel šest nepozabnih dni. Spoznali in počeli smo zanimive stvari:

- osvojili smo najvišji vrh Pohorja-Črni Vrh
- poslušali zanimiva predavanja gozdarja, policista, gorskega reševalca in alpinista
- opazovali pri delu serviserja smučk
- spoznali osnovne smučarske prvine
- videli rastlinstvo in živalstvo Pohorja
- izbrali miss in mistra Ribniške koče
- se pomerili v kvizu
- sodelovali v igri skriti prijatelj
- se pomerili v veleslalomu...

Pri vsem tem smo se zabavali in uživali na snegu. Spomnili smo se tudi na našega največjega pesnika Franceta Prešerna, zato smo razpisali natečaj za najboljši literarni prispevek na temo gore. Komisija se je odločila, da nagrado prejmem jaz. Z lepimi vtisi smo se vrnili domov.

Jasmina Hauptman
1. razred

DELNICE

po uradnih borznih cenah

tel.: 78-78-190

PC DOMINO, Trstenjakova 5, 2250 Ptuj

Vodenje
poslovnih
knjig.

Anica Marksl, s.p.

☎ 031/815-417

DOHODNIŠKA LESTVICA ZA LETO 2000

Če znaša letna osnova SIT
nad do

Znaša davek

nad	do	SIT	SIT
	1.143.196		17%
1.143.196	2.286.390	194.342 + 35% nad 1.143.196	
2.286.390	3.429.587	594.460 + 37% nad 2.286.390	
3.429.587	4.572.781	1.017.444 + 40% nad 3.429.587	
4.572.781	6.859.171	1.474.723 + 45% nad 4.572.781	
6.859.171		2.503.598 + 50% nad 6.859.171	

Znesek neoddavčljivega dela v višini 11% PP po 7. členu zakona o dohodnini.....**253.003 SIT**

Zneski olajšav po 8. členu zakona, priznani:

- invalidom s 100% telesno okvaro v višini 100% PP.....**2.300.028 SIT**

- učencem in študentom za prejemke, dosežene z opravljanjem dela preko študentskih in mladinskih organizacij v višini 40% PP.....**920.011 SIT**

- starejšim od 65 let v višini 8% PP.....**184.002 SIT**
Znesek posebne olajšave za vzdrževane družinske člane po 10. členu zakona.

- za enega otroka v višini 10% PP.....**230.003 SIT**

- za motenega otroka v višini 50% PP.....**1.150.014 SIT**

SERVIS PRI VAS DOMA

- gospodinjskih aparatov
(hladilnikov, pralnih strojev, ...),
- šivalnih strojev,
- likalnih naprav.

JOŽE LENART, s.p.

Kratka ulica 1, 2250 Ptuj

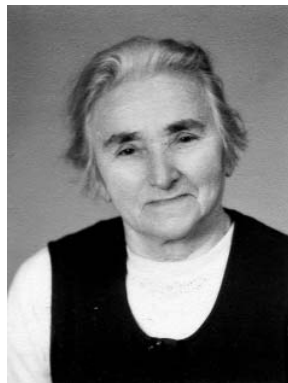
Tel.: 02 746 21 41

GSM: 041 416 622

Že celo leto več vas ni,
nihče vas več ne obudi.
Le lep spomin na vas ostal je,
ki v srcu nas skeli.

SPOMIN

20. februarja mineva leto,
odkar nas je zapustila nadvse draga

Marija ŠUEN

Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite ob njenem grobu.

Vsi, ki smo jo imeli radi.

ZA OBLETNICE, SLOVESNOSTI, POROKE ...

SLIKA PRAVO JE DARILO!

- TUDI NA OBROKE

POKLIČITE:

02 / 757 17 11 ali 041 / 346 - 859

ELEKTROINSTALATERSTVO

Otmar Arnuš, s.p.

Destrnik 38a, 2253 Destrnik

Telefon: 02 / 753 29 81

GSM: 041 / 640 462

*Edini, ki ostane močan nad vsem,
edini cvet, ki ne ovne,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne,
JE SPOMIN NATE.....!*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega najdražjega moža, očeta, strica, dedka in pradedka

Janeza VREČARJA

iz Vintarovc 15 v Destrniku,

se iskreno zahvalujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam stali ob strani v najtežjih trenutkih našega življenja in nam izrazili pisno ali ustno sožalje.

Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, ge. govornici za izbrane besede slovesa in cerkvenim pevcem za odpete žalostinke. Zahvaljujemo se njegovi osebni zdravnici dr. Mariji Milošič in zdravnikom ter zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Ptuj za zdravstveno pomoč in nego. Hvala pogreb-nemu podjetju Jančič za odigrano melodijo. Vsem in vsakemu posebej še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Alojzija, otroci Jožica, Branko in Olga z družinami, vnukinja Simona z družino ter vnuki Matej, Ines in Žan.

*Mirno počivaj, dragi mož, oče in dedek,
naj lučka spomina ti vedno gori,
tudi rožca cvetoča naj grob ti krasi,
po poti, ki k tebi nas vodi,
pa pridemo vsi...*

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in dedka

Antona Pauka

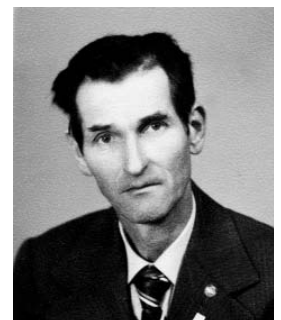
16.1.1932 - 31.1.2001

iz Vintarovcev 12 pri Destrniku

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu, darovali cvetje, sveče in svete maše ter izrekli ustna in pisna sožalja.

Posebno se zahvaljujemo g. župniku za opravljen pogreb, pogreb-nemu zavodu Jančič, govorniku Zvonku za poslovilne besede, praporščakom, godbeniku in cerkvenim pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci: žena in otroci z družinami

20. OBČNI ZBOR TD DESTRIK

10. februarja 2001 je bil v gasilski dvorani Destrič občni zbor Turističnega društva Destrič. Ker je društvo slavilo že dvajsetletnico svojega obstoja, je bil toliko bolj

slavnoteen in pomemben. Prvi predsednik je bil g.Otmar Simonič, ki je bil tudi pobudnik za ustanovitev. Člane so zbirali kar od hiše do hiše. Društvo so ustanovili v začetku leta 1981, septembra pa so že organizirali prvi kmečki praznik- od lana do platna. G. Simonič je povedal, da je bilo takrat lažje predstaviti te stare običaje in opravila, ker je še veliko ljudi imelo doma stare stroje. Danes pa so te stvari mnogi že uničili ali zavrgli.

Vse prisotne je pozdravil predsednik TD Destrič, g. Ivan Zorec in poročal o zelo obsežnem delu TD v letu 2000. Začeli so že kar takoj- Kulturnemu društvu Destrič so s peko in strežbo gibanic pomagali pri "balu". Februarja so koranti preganjali zimo. V okviru projekta turističnega podmladka osnovnih šol ptujske regije "Turizmu pomagaj lastna glava" so sodelovali pri ocenjevanju nalog. Organizator tekmovanja je bila OŠ Destrič, TD pa je vse sodelujoče pogostilo z gibanicami. Organizirali so kolesarjenje po vinsko-turistični cesti, tradicionalni blagoslov konjev, majske igre, pomagali ob občinskem prazniku, pripravili piknik. Za valetu v osnovni šoli Destrič so pripravili hrano po naročilu. Vse so pripravili v krušni peči, za katero tudi sami priskrbijo drva. Pomemben dogodek je bila tudi otvoritev premeščenega turističnega doma; v nekdanjih prostorih pa je dr. Šuta odprl vrata svoje ambulante. Največ dela so imeli ravno z zaključnimi deli novih prostorov. Turistično društvo se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k čim hitrejšemu zaključku del. Sprejeli so tudi nove člane in jim s člansko izkaznico podarili tudi nagelj.

Podelili so tudi priznanja za dolgoletno in požrtvovalno delo v društvu: ge. Alojziji Perkovič, ge.Zofki Fras, ge.Mariji Fridl, ge.Tereziji Brunčič, ge.Sandri Žvajkard, ge.Alenki Gregorec, ge.Nataši Žižek in

g.Francu Fridlu, g.Srečku Košarju, g.Ivanu Zorcu. Zahvale so prejeli: g.Franc Pučko,

g.Otmar Arnuš, g.Srečko Arnuš, g.Franc Hameršak, g.Milan Zelenik. Ob dvajsetletnici so se še posebej zahvalili ge.Geri Polič, ge.Angeli Majerič, ge.Alojziji Hauptman, ge.Mariji Žampa, g.Dušanu Simoniču, g.Feliksiju Majeriču, g.Francu Murku st., g.Janezu Žampu, g.Otmarju Simoniču in g.Janezu Fridlu.

Častni bronasti znak pa je prejel g.Marjan Zelenik, ki je uspešno pripomogel k razvoju turistične dejavnosti v Sloveniji, bil pa je tudi blagajnik TDD.

Zbor je bil zelo glasbeno obarvan, saj je najprej na harmoniko igral Siniša Čeh, zapele so Ljudske pevke, zbor pa so zaključili koranti s svojim bučnim nastopom.

Petra Lešnik

SLAVNOSTNA PREDAJA TRANSPORTNEGA VOZIČKA

O transportnem vozičku za Osnovno šolo Destrič, ki ga zdaj uporablja učerka Tamara Mahorič, smo že veliko pisali. 12. februarja je bila slavnostna predaja. Vodstvo šole je na predstavitev in predajo povabilo župana naše občine Francu Pukšiču, predsednika Rotary kluba dr.Žarka in direktorja REHA centra. Vsi so se prijetno odzvali vabilu in uživali ob petju in igranju destriških osnovnošolcev. Tamarina mamica se je zahvalila vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli k temu, da je Tamara lahko zdaj doma in ji ni treba več v Kamnik.

Zdaj se lahko "pocartata" in lahko jo tudi poljubi za lahko noč!

Petra Lešnik

